Stadskerk Nijmegen (OCP), 7 januari 2024, Doop van de Heer; voorganger: Ton Bun, marist

[1e lezing: Jesaja 55,1-11] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Hierheen! Hier is water,
voor ieder die dorst heeft.
Kom, ook al heb je geen geld.
Koop hier je voedsel en eet.
Kom, koop voedsel zonder geld,
koop wijn en melk zonder betaling.
2 Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is,
je loon besteden aan wat niet verzadigen kan?
Luister aandachtig naar mij,
en je zult ruimschoots te eten hebben
en genieten van een overvloedig maal.
3 Leen mij je oor en kom bij mij,
luister, en je zult leven.
Ik sluit met jullie een eeuwigdurend verbond,
als bevestiging van mijn liefde voor David.
4 Hem heb ik aangesteld
als vorst en heerser over de naties,
als getuige voor de volken.
5 Ook jij zult een volk ontbieden
dat je nog niet kende,
en een volk dat jou nog niet kende
zal zich haasten om bij je te zijn,
omwille van de HEER, je God,
de Heilige van Israël,
die je deze luister heeft verleend.
6 Zoek de HEER nu hij zich laat vinden,
roep hem terwijl hij nabij is.
7 Laat de goddeloze zijn slechte weg verlaten,
laat de onrechtvaardige zijn snode plannen herzien.
Laat hij terugkeren naar de HEER,
die zich over hem zal ontfermen;
laat hij terugkeren naar onze God,
die hem ruimhartig zal vergeven.
8 Mijn plannen zijn niet jullie plannen,
en jullie wegen zijn niet mijn wegen – spreekt de HEER.
9 Want zo hoog als de hemel is boven de aarde,
zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven,
en mijn plannen jullie plannen.

10 Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel
en daarheen niet terugkeert
zonder eerst de aarde te doordrenken,
haar te bevruchten en te laten gedijen,
zodat er zaad is om te zaaien en brood om te eten –
11 zo geldt dit ook voor het woord
dat voortkomt uit mijn mond:
het keert niet vruchteloos naar mij terug,
niet zonder eerst te doen wat ik wil
en te volbrengen wat ik gebied.

[Epistel: Handelingen 19,1-7] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Terwijl Apollos in Korinte verbleef, kwam Paulus na zijn reis door het binnenland in Efeze aan. Hij ontmoette daar enkele leerlingen, 2 aan wie hij vroeg: 'Hebben jullie de heilige Geest ontvangen toen jullie het geloof aanvaardden?' Ze antwoordden: 'Nee, we hebben zelfs niet gehoord van het bestaan van een heilige Geest.' 3 Hij vroeg: 'Hoe zijn jullie dan gedoopt?' 'Met de doop van Johannes,' antwoordden ze. 4 Daarop zei Paulus: 'Johannes doopte de mensen om hen een nieuw leven te laten beginnen en zei tegen hen dat ze moesten geloven in degene die na hem kwam, in Jezus.' 5 Toen ze dat gehoord hadden, lieten ze zich dopen in de naam van de Heer Jezus, 6 en toen Paulus hun de handen had opgelegd daalde de heilige Geest op hen neer, zodat ze in klanktaal gingen spreken en profeteerden. 7 De voltallige groep bestond uit ongeveer twaalf mensen.

[Evangelie: Markus 1,1-11] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.
2 Het staat geschreven bij de profeet Jesaja:
'Let op, ik zend mijn bode voor je uit,
hij zal een weg voor je banen.
3 Luid klinkt een stem in de woestijn:
"Maak de weg van de Heer gereed,
maak recht zijn paden!"'
4 Dit gebeurde toen Johannes de Doper naar de woestijn ging en de mensen opriep zich te laten dopen en tot inkeer te komen, om zo vergeving van zonden te verkrijgen. 5 Alle inwoners van Judea en Jeruzalem stroomden toe en lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl ze hun zonden beleden. 6 Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij leefde van sprinkhanen en wilde honing. 7 Hij verkondigde: 'Na mij komt iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om me voor hem te bukken en de riemen van zijn sandalen los te maken. 8 Ik heb jullie gedoopt met water, maar hij zal jullie dopen met de heilige Geest.'
9 In die tijd kwam Jezus vanuit Nazaret, dat in Galilea ligt, naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. 10 Op het moment dat hij uit het water omhoogkwam, zag hij de

hemel openscheuren en de Geest als een duif op zich neerdalen, 11 en er klonk een stem uit de hemel: ‘Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.’

[overweging:]
Geliefde zusters en broeders,

Het is eigenlijk wel een bijzondere zondag vandaag voor de oecumene. Alweer sinds enige jaren erkennen de verschillende kerken in Nederland elkaars doop Als Christenen kunnen we ons vinden in de doop als de grondslag en basis van ons christelijk leven. Met de doop worden wij allen ingelijfd in het leven met Christus als onze Heer en leidsman. Wij vormen allen samen dat ene lichaam van Christus met zijn vele ledematen. Christenen laten een veelkleurig palet zien , een grote diversiteit in verbondenheid met de drie ene God.

De evangelist Marcus begint zijn evangelie met het dopen. Allereerst stelt hij ons Johannes voor. Hij treedt op in de woestijn. Het terrein waar je niet gelijk een publiek optreden zou verwachten. Woestijn is eerder het gebied waar je doorheen trekt van het ene land naar het andere land. Het joodse volk trok door de woestijn naar het beloofde land. Toch gebeurt er van alles in de woestijn. Je raakt uitgeput, moe en van alles en iedereen verlaten. In geen velden of wegen is er ook maar iemand te zien. Zo raakt het joodse volk in de woestijn aan het klagen en jammeren. Vroeger was het toch wel beter. Wij zien niet waar dit naar toe moet. Het gaat zijn eigen goden maken. Het vervalt tot afgoderij en zoekt zichzelf. De God van Mozes schiet te hulp om het volk weer op het rechte spoor te brengen met brood uit de hemel.

Marcus grijpt terug naar de profeet Jesaja. Die roept op het pad van rechtvaardigheid te bewandelen. De eeuwige God zal zich trouw tonen aan zijn verbond als wij de rechte weg bewandelen. De woestijn wordt de uitgelezen plaats om je opnieuw te oriënteren op je oorsprong als drager van Gods beeld en gelijkenis. Johannes roept het volk op zich te richten naar de eeuwige, de God van het verbond. Uit de streek van Judea en uit de stad van Jerusalem komen mensen naar Johannes om zich te laten dopen aan de rivier de Jordaan.

Johannes is er zich van bewust dat hij een voorbode is van iemand die groter is. In de eerste woorden van het evangelie klinkt al het getuigenis door dat Jezus de Christus genoemd wordt. Marcus stelt Jezus ons voor als de Zoon van God.

Met Kerstmis hebben wij gevierd dat deze Zoon van God mens geworden is. God heeft ons mensen in zijn armen gesloten door zichzelf met ons te verenigen. Hij heeft zich niet willen vastklampen aan zijn goddelijke afkomst. Hij heeft zich ondergedompeld in het menselijk bestaan van ieder van ons. Zijn doop in de Jordaan is de bevestiging dat de Zoon van God volledig deelt in ons menselijk leven. Hij neemt daarmee op zich alles wat eraan is vooraf gegaan, de vele misstappen, het achterna lopen van verleidelijke idolen en goden. Johannes zal van Jezus getuigen: Hij is het lam van God dat wegneemt de zonden van de wereld.

Door onze doop hebben wij deel gekregen aan het leven van Christus. Als wij ons zelf christen noemen dan zijn wij ledematen van Christus. Wij delen zijn leven. Het gedenken van

de doop van onze Heer doet ons denken aan onze eigen doop. Het brengt ons terug naar het begin van ons christelijk leven, het brengt ons terug naar het besef dat wij leven in het verbond van God met ons.

Bij de doop van Jezus klinkt een stem uit de hemel dat Hij de Zoon van God is. Jezus die zich laat dopen is werkelijk de gezalfde van God, de geliefde Zoon in wie de Vader behagen heeft. Hij die van hemelse afkomst is, heeft zich onze aardse werkelijkheid aangetrokken. De gebeurtenis bij de Jordaan krijgt een voller karakter met de neerdaling van de H. Geest in de gestalte van een duif. De zoon van God leeft in de eenheid van de Vader en de H. Geest.

Met onze doop worden ook wij gedragen door de Vader, de Zoon en de H. Geest. Het zijn ook deze woorden die telkens bij elke doop worden uitgesproken. Zij staan aan het begin van elk christelijk leven. In al zijn diversiteit brengt het ons christenen van uiteenlopende richtingen tot een en het zelfde lichaam van Christus. Het wordt als een Gods geschenk aan ons meegegeven. Als de apostel Paulus later mensen ontmoet die door Johannes gedoopt zijn zal hij hen op verzoek dopen in de Naam van Jezus. Hij zal hun de handen opleggen om de H. Geest te ontvangen. De doop is pas compleet als het gebeurt in de naam van de drie ene God.

Als gedoopte in Christus zijn we hier samen om te blijven vieren en gedenken dat wij deel mogen hebben aan zijn goddelijk leven. Het brengt ook met zich mee dat we ons voortdurend moeten heroriënteren op onze christelijke oorsprong. Waartoe zijn we ook alweer geroepen. Wat is onze bestemming. Als wij afgedwaald zijn van onze wegen dan is er ook altijd weer een weg terug. Telkens weer kunnen we terug keren naar de Eeuwige. Hij zal ons steeds weer tegemoet treden en ons rijkelijk vergeven. Nooit zal Hij laten varen het werk van zijn handen. De H. Geest met zijn gave van onderscheiding zal ons aansporen terug te keren van een doodlopende weg die alleen maar ellende en narigheid met zich mee brengt. Wie zich laat leiden door Gods H. Geest zal eigen oordelen en vooroordelen tussen haakjes zetten om zich te richten naar wat de naaste goed doet. De H. Geest zal ons helpen onze eigen zelfzuchtigheid en eigenbelang om te buigen naar omzien naar de ander. Wie in Christus gedoopt is mag zich gedragen weten door de drieenige God. Daarin ligt onze hoop en ons vertrouwen. In vereniging met Christus vinden wij onze weg in de omstandigheden waarin we ons bevinden. Het schept verbondenheid en eenheid onder elkaar. Er is een rijke schakering aan christenen. Toch is er een en dezelfde Christus die voor ons allen gestorven en verrezen is. Onderlinge verdeeldheid en onenigheid doet afbreuk aan het getuigenis van Christus. De verbondenheid in Christus zal de bron zijn van onze getuigenis in onze wereld.

Ton Bun s.m., ton.bun46@gmail.com